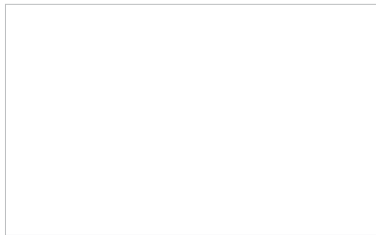

Verantwoordingsinformatie, behorend bij het
kwalificatiedossier mbo:

Havenoperaties

Kwalificaties

- » **Medewerker Havenoperaties**
- » **Gevorderd medewerker Havenoperaties**
- » **Coördinator Havenoperaties**

Penvoerder: Sectorkamer mobiliteit, transport, logistiek en maritiem

Ontwikkeld door: VTL, kenniscentrum Transport en Logistiek

Gelegitimeerd door: de Raad van Bestuur van de stichting KBB T en L, na advisering door de paritaire commissie beroepsonderwijs bedrijfsleven.

Op: 26-06-2014

Inhoudsopgave

Het kwalificatiedossier kan een verwijzing bevatten naar de volgende (verantwoordings-)informatie. Dit is geen onderdeel van de kwalificatie-eisen.

<u>Verantwoordingsinformatie</u>	4
<u>1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)</u>	4
<u>2. Arbeidsmarktinformatie</u>	4
<u>3. Trends en ontwikkelingen</u>	4
<u>4. Wettelijke beroepsvereisten</u>	5
<u>5. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen</u>	5
<u>6. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs</u>	6
<u>7. Onderhoudsagenda</u>	7
<u>8. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie</u>	7
<u>9. Betrokkenen</u>	7
<u>10. Verblijfsduur 4 jaarig</u>	8
<u>11. Aanvullende informatie</u>	8
<u>12. Certificeerbare eenheden</u>	8

Verantwoordingsinformatie

1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)

Het kwalificatiedossier Havenoperaties is gebaseerd op de volgende beroepscompetentieprofielen:

- [20040201 BCP Aankomend Cargadoor](#)
- [20040201 BCP Aankomend Expediteur](#)
- [20040201 BCP Cargadoor](#)
- [20040201 BCP Expediteur](#)
- [20040201 BCP Medewerker havenoperaties \(container\)](#)
- [20090921 Actualiteitsanalyse BCP Manager havenoperaties](#)
- [20090921 Actualiteitsanalyse BCP Medewerker havenoperaties \(container\)](#)
- [20090921 Actualiteitsanalyse BCP Medewerker havenoperaties \(drogebulk\)](#)
- [20090921 Actualiteitsanalyse BCP Medewerker havenoperaties \(roro\)](#)
- [20090921 Actualiteitsanalyse BCP Medewerker havenoperaties \(stukgoed\)](#)
- [20051124 BCP Coordinator Havenoperaties](#)
- [20040201 BCP Manager Havenoperaties](#)
- [20040201 BCP Medewerker Havenoperaties \(droge bulk\)](#)
- [20040201 BCP Medewerker Havenoperaties \(roro\)](#)
- [20040201 BCP Medewerker Havenoperaties \(stukgoed\)](#)

2. Arbeidsmarktinformatie

De sector haven, op- en overslag bestaat uit een snelgroeiend segment van expediteurs (ruim duizend extra banen per jaar), waar behoefte bestaat aan middelbaar en hoger opgeleid personeel. Deze expediteurs zijn niet noodzakelijk havengebonden. Het merendeel van de havenmedewerkers bij op- en overslaglocaties heeft een vmbo- of mbo-opleiding als hoogst afgeronde opleiding.

Bij de havengebonden activiteiten, uitgezonderd expediteurs, is er niet of nauwelijks banengroei. Dit komt vooral door verdergaande automatisering. De automatisering leidt tot een toenemende scholingsbehoefte aan middelbaar gekwalificeerd personeel dat de machines kan aansturen, maar per saldo een daling van (laaggeschoolde) arbeid. Bij de havengebonden activiteiten komt de opleidingsbehoefte vooral voort uit de vervanging van personeel wegens vergrijzing.

De perspectieven voor gediplomeerden in havengerelateerde opleidingen zijn over het algemeen goed. Voor laaggeschoold werk is dat minder het geval.

3. Trends en ontwikkelingen

Wetgeving en regelgeving

De medewerker havenoperaties krijgt steeds meer te maken met strengere wet- en regelgeving van de overheid met betrekking tot veiligheid en milieu (ADR, ADNR), gezondheid en verkeer. Het is dus belangrijk dat de medewerker havenoperaties op de hoogte blijft van de veranderingen in de wet- en regelgeving. Steeds meer bedrijven stellen dan ook dienovereenkomstige certificaten veiligheidscertificaten verplicht.

De coördinator havenoperaties heeft te maken met steeds strenger wordende wet- en regelgeving met betrekking tot veiligheid, milieu, gezondheid en verkeer, ook internationaal. Steeds meer bedrijven stellen dan ook dienovereenkomstige certificaten verplicht. De coördinator havenoperaties dient deze certificaten te behalen. Ook in het buitenland zijn er regelmatig wetswijzigingen op het gebied van veiligheid en milieu. De coördinator havenoperaties zal daarom vaker teksten in het Engels of in het Duits moeten lezen.

Strengere en veranderende wet- en regelgeving van de overheid met betrekking tot veiligheid en milieu (ADR, ADNR), gezondheid en verkeer. De manager havenoperaties dient deze ontwikkelingen nauwkeurig bij te houden en zijn medewerkers hierover te informeren.

Ontwikkelingen in de beroepsuitoefening

Het werk van de medewerker havenoperaties wordt vergemakkelijkt door verdergaande automatisering en het laten bedienen van machines door een computer in plaats van door menskracht. Het zal de werkzaamheden fysiek minder zwaar, veiliger en efficiënter maken. De medewerker havenoperaties krijgt te maken met steeds verdergaande controle van de ladinggegevens en douanegegevens. Hij zal hierdoor meer tijd kwijt zijn aan het uitvoeren van deze controles.

Verdergaande automatisering en het laten bedienen van machines door computers in plaats van menskracht heeft een vergemakkelijking van de uitoefening van het werk tot gevolg. Het werk wordt daarnaast ook veiliger en efficiënter uitgevoerd. Er is sprake van verdergaande controle van de ladinggegevens en douanegegevens. De coördinator moet voor het controleren van gegevens dus steeds meer tijd uittrekken. Er is veel aandacht voor veiligheid, kwaliteit en materieel. Hierdoor moet de coördinator havenoperaties veel bijscholing en opriscurussen volgen, vooral op het gebied van veiligheid en arbeidsomstandigheden. Er wordt steeds meer handel gedreven met Oost-Europese landen en met China. Daarnaast worden veel Oost-Europese mensen als goedkope krachten ingehuurd voor havenwerk. Door deze ontwikkelingen krijgt de coördinator havenoperaties in toenemende mate te maken met mensen die geen gangbare buitenlandse talen spreken. Ook zijn deze mensen niet altijd bekend met de gangbare symbolen en gebaren in de haven. Door de toegenomen belasting die vervoerders moeten betalen voor het gebruik van wegen door (zowel volle als lege) vrachtwagens gaat het spoor een steeds grotere plaats innemen bij het vervoer van en naar schepen. De medewerker havenoperaties zal dus steeds vaker te maken krijgen met het laden en lossen van treinwagons. Er komt steeds meer concurrentie.

Vervoerders begeven zich ook op de markt. Er wordt steeds meer havenwerk gedaan door vervoerders. Dit betekent dat de werkzaamheden voor havenmedewerkers teruglopen. Verdergaande automatisering en het laten bedienen van machines door computer in plaats van menskracht heeft een vergemakkelijking van de uitoefening van het werk tot gevolg. Het werk wordt daarnaast ook veiliger en efficiënter uitgevoerd. Er is sprake van verdergaande controle van de ladinggegevens en douanegegevens. Voor de manager havenoperaties betekent dit dat hij alert moet zijn op veranderingen en zijn medewerkers hierop moet aansturen.

4. Wettelijke beroepsvereisten

N.v.t.

5. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen

De Werknemer havenoperaties werkt in een internationale omgeving, waarin veel contact is met niet-Nederlands sprekende klanten, scheepsbemanning en andere betrokkenen. Het is belangrijk met hen mondeling en schriftelijk te kunnen communiceren in in ieder geval het Engels en op de hogere niveaus het Duits.

- Voor de Medewerker havenoperaties geldt niveau A2 voor Engels.
- Voor de Gevorderd medewerker geldt A2 voor Engels en A2 voor luisteren, gesprekken voeren in het Duits.
- Voor de Coördinator geldt B1 voor Engels en B1 voor Duits.

Bij de dagelijkse werkzaamheden in de havenoperatie moet de Werknemer havenoperaties mondeling en schriftelijk kunnen communiceren in het Engels. De Medewerker en Gevorderd medewerker kunnen eenvoudige gesprekken voeren, verstaan en begrijpen in het Engels (in havenjargon) met scheepsbemanning en andere betrokkenen over het operationele proces. Ze kunnen eenvoudige documenten lezen en notities schrijven. De Coördinator kan reguliere gesprekken voeren en documenten lezen.

De Gevorderd medewerker kan eenvoudige gesprekken voeren, verstaan en begrijpen in het Duits (in havenjargon) met scheepsbemanning en andere betrokkenen over het operationele proces. De Coördinator moet in het Duits reguliere gesprekken kunnen voeren en documenten kunnen lezen.

Medewerker Havenoperaties

Engels					
	Luisteren	Lezen	Gesprekken voeren	Spoken	Schrijven
C2					
C1					
B2					
B1					
A2	x	x	x	x	x
A1	x	x	x	x	x

Gevorderd medewerker Havenoperaties

Engels					
	Luisteren	Lezen	Gesprekken voeren	Spoken	Schrijven
C2					
C1					
B2					
B1					
A2	x	x	x	x	x
A1	x	x	x	x	x

Duits					
	Luisteren	Lezen	Gesprekken voeren	Spreken	Schrijven
C2					
C1					
B2					
B1					
A2	x		x	x	
A1	x		x	x	

Coördinator Havenoperaties

Engels					
	Luisteren	Lezen	Gesprekken voeren	Spreken	Schrijven
C2					
C1					
B2					
B1	x	x	x	x	x
A2	x	x	x	x	x
A1	x	x	x	x	x

Duits					
	Luisteren	Lezen	Gesprekken voeren	Spreken	Schrijven
C2					
C1					
B2					
B1	x	x	x	x	x
A2	x	x	x	x	x
A1	x	x	x	x	x

6. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs

Medewerker havenoperaties

Na enige jaren praktijkervaring is de medewerker havenoperaties in staat om alle belangrijke werktuigen in de haven te bedienen en beheerst hij alle mogelijke controlefuncties. Hij kan dan doorgroeien als bedienaar van grote werktuigen, zoals straddlecarrier chauffeur, brugkraanmachinist, reachstackerchauffeur en naar teamleider, coördinator, supervisor of operator functies. De medewerker havenoperaties kan na deze kwalificatie doorstromen naar de mbo-opleiding Gevorderd medewerker havenoperaties (niveau 3).

Gevorderd medewerker havenoperaties

De gevorderd medewerker havenoperaties kan na enige jaren praktijkervaring en een aanvullende mbo-opleiding manager havenoperaties (niveau 4) doorgroeien naar de functie Coördinator havenoperaties.

Coördinator havenoperaties

In de loop van zijn loopbaan ontwikkelt de Coördinator havenoperaties zich steeds verder tot een logistiek dienstverlener. Het totale logistieke proces binnen het bedrijf is steeds meer het werkgebied van de manager havenoperaties. De manager havenoperaties kan na deze kwalificatie doorstromen naar diverse hbo-opleidingen.

7. Onderhoudsagenda

Onderwerp	Actie	Wie	Wanneer
Onderhoud kwalificatiedossier: - uitvoerbaarheid dossier in MBO	Vanaf het moment dat dit dossier in het onderwijs gebruikt gaat worden, valt het monitoren van de uitvoerbaarheid van dossiers onder de verantwoordelijkheid van SBB. Op dit moment is nog niet bekend hoe SBB dit gaat monitoren.	SBB in samenwerking met scholen.	Vanaf 2015 wordt deze taak waargenomen door SBB.
Onderhoud kwalificatiedossier: - onderzoek klanttevredenheid	Vanaf het moment dat dit dossier in het onderwijs gebruikt gaat worden, valt het monitoren van de klanttevredenheid bij de afnemers kwalificatiestructuur onder de verantwoordelijkheid van SBB. Op dit moment is nog niet bekend hoe SBB dit gaat onderzoeken.	SBB.	Vanaf 2015.
Onderhoud kwalificatiedossier: - actualiteit in het dossier	Vanaf het moment dat dit dossier in het onderwijs gebruikt gaat worden, valt het monitoren van de actualiteit in het dossier onder de verantwoordelijkheid van SBB. Op dit moment is nog niet bekend hoe SBB dit gaat monitoren.	SBB.	Vanaf 2015.
Onderhoud kwalificatiedossier: - aansluiting bij VMBO en HBO	Vanaf het moment dat dit dossier in het onderwijs gebruikt gaat worden, valt het monitoren van de aansluiting vmbo-mbo-hbo onder de verantwoordelijkheid van SBB. Op dit moment is nog niet bekend hoe SBB dit gaat afstemmen.	SBB.	Vanaf 2015.

Op dit moment kan er vanuit de paritaire commissies en het kenniscentrum Transport en logistiek niets gezegd worden over de ontwikkelagenda, omdat het onderhoud van de kwalificatiestructuur en de bijbehorende kwalificatiedossiers vanaf 2015 onder verantwoordelijkheid van het SBB gaat vallen. Op dat moment zijn de herziene dossiers nog niet in het onderwijs ingevoerd.

8. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie

Categorie	Kruis aan welke categorie van toepassing is :	Omschrijving
Categorie 1: Nieuw dossier		Dit dossier zat voorheen niet in de kwalificatiestructuur. Nadere toelichting is niet nodig.
Categorie 2: Nieuwe elementen		Dit betreft sterk gewijzigde dossiers waarop de Toetsingskamer een ingangstoets heeft uitgevoerd. Er is sprake van nieuwe of samengevoegde kwalificaties, certificeerbare eenheden, bcp's, etc. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 3: Wijzigingen	x	Er zijn zaken gewijzigd in een bestaand dossier. Bijvoorbeeld inhoudelijke wijzigingen in de kerntaakbeschrijving of de werkprocessen. Ook kleinere wijzigingen, zoals het toevoegen van matrices voor rekenen/wiskunde, het herstellen van spelfouten, herformuleringen die geen betekenisverschillen inhouden en beperkte tekstuele wijzigingen vallen hieronder. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 4: Ongewijzigd		Dossier is volledig ongewijzigd. Nadere toelichting is niet nodig.

Naast een aantal redactionele wijzigingen en de wijzigingen t.a.v. het nieuwe format zijn in het dossier de volgende inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd:

- In het KD zijn de drie profielen meer in balans gebracht met de situatie in de praktijk. De inhoud van de profielen en de naamgeving ervan is aangepast aan de functies waarin de beginnende beroepsbeoefenaren daadwerkelijk terecht komen.
- De namen van twee profielen zijn gewijzigd: Gevorderd medewerker havenoperaties (was Coördinator havenoperaties) en Coördinator havenoperaties (was Manager havenoperaties).
- In het profiel van de Coördinator (niveau 4) zijn het (digitaal) plannen en dispatchen toegevoegd (c.q. prominenter uitgewerkt). Dit vanwege de steeds verdergaande automatisering in het havenoperatieproces.
- Werkprocessen zijn samengevoegd als deze logischerwijs in de praktijk niet los van elkaar worden uitgevoerd.
- Titels van kerntaken en werkprocessen zijn veranderd.
- De taaleisen zijn aangepast.

9. Betrokkenen

Dit kwalificatiedossier is in opdracht van het Kenniscentrum Beroepsonderwijs Bedrijfsleven van VTL ontwikkeld door het expertisecentrum van VTL in samenwerking met vertegenwoordigers van de branche en het middelbaar beroepsonderwijs.

In een werkgroep van inhoudsdeskundigen uit het onderwijs en bedrijfsleven zijn (tussen)producten ontwikkeld, beoordeeld en becommentarieerd. De paritaire commissie Haven heeft het eindproduct beoordeeld.

De paritaire commissie Haven bestaat uit vertegenwoordigers van CNV, ECT, Fenex, Nova College, STC en Vereniging Rotterdamse Cargadoors.

10. Verblijfsduur 4 jarig

Niet van toepassing.

11. Aanvullende informatie

N.v.t.

12. Certificeerbare eenheden

N.v.t.